

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
prof. dr hab. Piotr Gliński

Warszawa, 24 czerwca 2019 r.

DWIM-WA.050.2.2019.MP

Szanowna Pani,

w związku z petycją oznaczoną symbolem własnym _____, przekazaną do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przez Urząd Komunikacji Elektronicznej za pismem z dnia 16 kwietnia 2019 r. (znak sprawy: BDG.WKW.053.7.2019.2), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Na wstępie wyjaśniam, że *dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9//WE i 2001/29/WE* (dalej jako „dyrektywa”) została opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE w dniu 17 maja 2019 r. Zgodnie z art. 31 dyrektywy, wejdzie ona w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu. Z kolei zgodnie z art. 29 ust. 1 dyrektywy, państwa członkowskie są zobowiązane do transpozycji dyrektywy do krajowych porządków prawnych w terminie do dnia 7 czerwca 2021 r. (w przypadku Polski będzie to wprowadzenie zmian w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych).

Odnosząc się natomiast bezpośrednio do Pani spostrzeżeń wyjaśniam, co następuje.

1. W art. 15 dyrektywy zostały uregulowane zagadnienia związane z ochroną publikacji prasowych. Niektóre media błędnie określały tę regulację jako „podatek od linków”. W rzeczywistości regulacja ta nigdy nie miała objąć linków (co ostatecznie zostało wprost wyrażone w art. 15 ust. 1 dyrektywy), a wyłącznie treść artykułów prasowych lub ich fragmentów. Trybunał Sprawiedliwości UE już kilka lat temu stwierdził, że samo linkowanie do cudzych utworów nie stanowi naruszenia prawa autorskiego i dyrektywa nic w tej kwestii nie zmienia (por. wyrok z dnia 8 września 2016 r. w sprawie C-160/15). Wydawcy domagają się jednak ochrony przed działalnością serwisów, które wraz z linkami udostępniają krótkie fragmenty artykułów, przez co w wielu przypadkach internauci nie zapoznają się z materiałami źródłowymi na stronach wydawców, pozbawiając ich wpływów z zamieszczanych tam reklam.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Administratora oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, iż wskazana regulacja nie ma nic wspólnego z podatkiem w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900).

Mając na uwadze spostrzeżenia przedstawione przez Panią w pkt 1 petycji, wyjaśnić należy również, że dyrektywa nie ogranicza możliwości korzystania z tzw. dozwolonego użytku chronionych utworów (dot. m.in. własnego użytku osobistego, działalności związanej z edukacją, badaniami naukowymi oraz dostępu do informacji), który został uregulowany w art. 23 i n. ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2018 r. po. 1191, z późn. zm.).

2. W odniesieniu do wynagrodzenia należnego twórcom, wskazuję (w ślad za wyjaśnieniami, które zostały już Pani przekazane w piśmie z dnia 22 grudnia 2017 r., znak sprawy: DWIM-WA.050.16.2017.MCh, stanowiącym odpowiedź na petycję z dnia 26 października 2017 r.), że obowiązek zapłaty wynagrodzenia w określonej wysokości powinien wynikać z umowy licencyjnej zawartej pomiędzy twórcą a podmiotem, który korzysta z utworu (przy czym nie jest wykluczona możliwość udzielenia licencji o charakterze nieodpłatnym). Zgodnie z obowiązującym prawem, rozliczenia związane z korzystaniem z utworu odbywają się w sferze prywatnoprawnej – pomiędzy zainteresowanymi podmiotami, zatem brak jest możliwości wprowadzenia zaproponowanego przez Panią systemu, który „automatycznie pobiera opłatę za wynagrodzenie autora”.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że art. 18 i n. dyrektywy, które zawierają regulację dotyczącą godziwego wynagrodzenia twórców, nie zmieniają ogólnych zasad związanych z zawieraniem umów licencyjnych, w szczególności nie ingerują w zasadę swobody umów (co zostało wyrażone wprost w art. 18 ust. 2 dyrektywy).

Ponadto, wyjaśniam, że dyrektywa nie reguluje materii dotyczącej „operatora dostawcy internetu”. W art. 2 pkt 6 dyrektywy została zawarta definicja „dostawcy usług udostępniania treści online”, niemniej jednak chodzi tutaj o platformy internetowe, na których użytkownicy udostępniają utwory, a nie o operatorów.

Reasumując, dyrektywa reguluje zagadnienia związane z wynagrodzeniem należnym twórcom, natomiast poza zakresem regulacji znajdują się zagadnienia związane z wynagrodzeniem należnym operatorom z tytułu świadczonych przez nich usług.

Z poważaniem

Katarzyna Falkowska-Gołębowska

Do wiadomości:

1. Urząd Komunikacji Elektronicznej
ul. Giełdowa 7/9
01-211 Warszawa

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Administratora oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa, tel.: 22 42 10 401, fax: 22 826 75 33, e-mail: minister@mkidn.gov.pl